

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK

SAK KÖZLÖNYE

ezelőtt „ÉRDEKEINK”

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, a budapesti fodrász és borbély társaskör s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: V. ker., Dorottya-utca 13. sz. a.	Előfizetési díj: Egész évre -- 4 frt. Félévre -- 2 frt. Negyed évre -- 1 frt. Egyes szám ára 20 kr. (Kapható a kiadóhivatalban.)	Kiadóhivatal: IV. ker., Calvin-tér 1., földsz. 2.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (V. ker., Dorottya-utca 13. sz. a.) ezimzendőek.	Megjelenik minden 1-én és 15-én.	Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal, Haasenstein és Vogler (Jaulusz és társa) V., Dorottya-utca 9. és Eckstein Bernát V., Fűrdő-u. 4.

Előfizetési felhívás.

Tisztelt szaktárs urak!

Az első negyedév elteltével engedjék meg szaktárs urak, hogy köszönetünknek adjunk kifejezést azon nagymérvű támogatásért, a melylyel az elmúlt első negyed alatt újjáalakított lapunkat pártfogolni szivesek voltak. A múlt negyedben tanusított támogatás adja nekünk az erőt és kitartást működésünkhöz, mely működésünk „iparunk felvirágoztatása”, s hogy mennyiben sikerült megfelelnünk feladatunknak, bizonyítja az, hogy úgy a székes főváros, mint a vidéki szaktárs urak nagy része lapunk köré, mint kibontott zászló köré csoportosultak, hogy egyesült erővel kivihassuk mindazt a mi jó, a mi iparágunkra üdvös. S hogy ezt fokozatosabb mérvben elérhessük, tiszta öntudattal fordulunk magyarországi összes szaktársainkhoz, hogy lapunkat, a mely hivatva van köztünk az összekötő kapcsolatot képezni, s elhanyagolt iparunkat erkölesileg és anyagilag fölvirágoztatni, támogatásukban részesíteni sziveskedjenek, hogy kitűzött feladatának minél szélesebb körben felelhessen meg.

Tisztelt szaktárs urak!

Gyertek s támogassátok hazánk ez egyetlen szaklapját, a mely a multban, úgy a jelen, mint a jövőben is a ti jól felfogott érdekeitekért küzdött s fog küzdeni mindig.

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben posta-utalványon a kiadóhivatal címére: IV. kerület, Calvin tér 1. szám, földszint 2. ajó, előre küldendő be. Előfizetni lehet minden postahivatalnál, a kiadóhivatalban s lapunk belmunkatársainál.

Előfizetőink részére a „Helyesközlő rovat” teljesen díjtalanul rendelkezésükre áll.

A lap előfizetési ára:

Egy évre	4 frt
Fél évre	2 frt
Negyed évre	1 frt.

Szaktársi üdvözléttel a

Fodrászok és borbélyok szakközlönye
ezelőtt „Érdekeink”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Budapest, 1895. márcz. 29.

Tehát a várva-várt közgyűlésen is túl volnánk; a meglehetősen nagy számban megjelent tagok bizonyítéka, hogy nagy érdeklődéssel tekintettek eléje, némelyek aggodalommal, az ilyenek pedig nyelvüket esztertenve várták a most majd előtáruló eseményekre, azonban dícséretünkre legyen mondva, a közgyűlés legnagyobb rendben folyt le, mit első sorban az elnök, Joszt Péter úr higgadt, tapintatos és ott a hol szükségére mutatkozott, erélyes vezetésének köszönhető, másodsorban pedig a mostani előjárásának is, mely elvállalt kötelességének teljes tudatában minden egyes tagja tőle felhetőleg iparkodott annak megfelelni.

Ennélfogva az ellenzék már előre jelzett támadása gyöngének bizonyult, sőt kudarcznak is bevált, a mennyiben az ellenzék vezérszónoka, Mezey Péter úr, tájékoztatanságát — azon tárgyban, mely fő támadó pontját képezte — bevallani és az egész közgyűlés előtt boesánatot kérni volt kénytelen.

Hogy azonban a dolog lényegére jöjje, azon sorrendben kell felemlítenem mindazokat, a mit Mezey úr előadott. Első sorban az előjáróság által kiadott jelentésben foglalt, a kontárügy rendezését illetőleg azon megjegyzést tette, hogy ő az egészet csak szép hangzatos frázisnak tekinti, mert ezen ügyben sem ő, sem Joszt úr, sem egy harmadik vagy negyedik, legyen a testület elnöke, nem tehet semmit, miután a törvény mindenkinek üzletnyitásra jogot ad, de tény, de tény az is, hogy azelőtt az előbbeni előjárásnál a kontárok meleg ágyukat lelték, a mennyiben maga a volt testületi jegyző mint egy általuk alkalmazott egyén minden tekintetben a joguk eléréséhez segédkezett. Jelenleg azonban olyan felvilágosításokat kapnak, hogy csak a legkritkább esetben van kedvük ezen pályára lépni; továbbá testületi pénztárnokunk módját találta, melylyel mindenkoron ellenőrizhető, hogy a kontár megfelelő üzletvezetést alkalmaz; miután az utóbbi segédi minőségben lévén, kell hogy a segédek segélypénztárának tagja legyen, és miután a segélypénztár a testülettel együttesen kezelte, tehát könnyű egy külön lajtsromban az üzletvezetést nyilvántartani és ez által a kontárokat is.

Másodsorban felemlítette Mezey úr, hogy az előbbeni előjáróság egy országos értekezlet megtartását tervezte, de időközben leköszönve, ezen ügy a jelenlegi előjáráságnak átadatott, de az sem az értekezletet meg nem tartotta, sem a már jelentkezett tagokat nem értesítette, vajjon milyen okból maradt el?

Erre a testületi elnök úr a következő jelentéssel felelt, hogy a testület vezetésének átvételével első sorban annak belügyeit kellett rendezni és miután az ott tapasztalt rendtelenség helyreállítása sok időt és munkát vett igénybe, csak most jutott idő ezen ügynek érdemleges tárgyalására; hogy az értekezlet a múlt évben nem lett megtartva és bizonytalan időre elhalasztva, az eddig jelentkezett tagoknak értesítésére adatott, a mi pedig az értekezlet meg nem tartását illeti, az nem a mi hanyagságunkon mult eddig sem, mert a mint az előbbeni előjáróság ezen ügyben történt előmunkálatait tanulmányozni akartuk, azon tapasztalatra jutottunk, hogy a felhívás kibocsátásán kívül semmi sem történt, egyetlen egy indítvány sem kidolgozva, sem annak előadója kinevezve nem volt, továbbá mindössze 71 az egész országból jelentkező tagokkal nem vélhetjük megtartani egy országos értekezletet, melynek iparágához legalább 6000-an tartoznak. Az előjáróság most újból az összes magyarországi szaktársaknak meghívót, melyben 8 pontban az értekezleten való tárgyalásra kerülendő indítványok kellően magyarázva és indokolva vannak, küldött, melyben egyszersmind s minél tömegesebb résztvevésre és további indítványok beküldésére felszólíttatnak. Ez az ügy jelenlegi állása, a többi most már a szaktársaktól függ, mert az értekezlet csak azon esetben tartható, ha a szaktársak számahoz mérten egy bizonyos arányban résztvevésre jelentkeznek; mert az értekezlet megtartása úgy pénz, mind idő tekintetében nagy áldozatokat követel, érdemleges és erkölcsi eredmény azonban csak azon esetben várható, ha a szaktársak minél nagyobb számban, minél nagyobb érdeklődést tanúsítanak.

A szakiskolára vonatkozólag elismerte ugyan Mezey úr, hogy az idén meglehetősen sikerrel működött, de az elnök úr azon állításában, hogy ezen intézménynek az alapja már a jövőre is meg van vetve, kétkedik, a mennyiben ő (Mezey úr) a viszonyokat ismeri, az igaz, azt majd a jövő fogja bizonyítani,

de mindenesetre a meddig mi a testület élén működünk, az fogja egyik főtörékvésünket képezni, hogy ezen fontos intézmény hivatásának meg is feleljen.

Szónoklatának befejezéseül Mezey úr egy kényes, jobban mondva diskkrét tárgynak, t. i. a remunerációk megvitatásába fogott, roppant ékesszólással, képzelt jogának teljesen lesújtó hatalmával, no de másképp végződött mint gondolta, mert az elnök úr felelete után kénytelen volt ezen ügybeni tájékoztatanságát (mely állapot nála már krónikus bajjá fejlődött) beismeri és az egész közgyűlés színe előtt boesánatot kérni. Ezek után az ellenzék kedélyek nagyon le voltak hűlve és a közgyűlés többi tárgyai minden észrevétel nélkül elfogadtattak; mindaddig, míg az általam előadott indítvány sorrendre került, melynek pedig az lenne czélja, hogy a hanyagabb fizetőköt kötelességük pontosabb teljesítésére serkentené.

Az utolsó kimutatás szerint a tagok hátralékai 4676 forintot (!) tesznek ki, azt hiszem, elég az kilencz évi fennállása óta működő testületre nézve és elég indok arra, hogy egy kötelességet érző előjáróságot — mely tapasztalva, hogy a felentebb hatóságok működésében nem a kellő erélylyel támogatják — a saját keretében módot találni törekszik, hogy ha egyrészt kötelessége a tagoknak egyenlő jogok elérését biztosítani, másrészt oda hatni, hogy a terhek is egyenlően felosztva, mindegyik által teljesítve legyenek.

Az indítvány ezen elvből kiindulva, a következő szövegben terjesztetett a közgyűlés elé; az alapszabályok 7. §-a — mely a tagok joga és kötelességéről szól — a) pontjának második bekezdése gyanánt a következő rendelkezés veendő fel: „Annak a tagnak azonban, ki a közgyűlés határnapját megelőző 8 napig beiratási díjjal vagy tagsági díjjal hátralékban van, a közgyűlésen sem szólási, sem szavazati joga nincsen.” Tekintve, hogy legtöbb esetben a tagok azon része gáncoskodott és a közgyűléseken a rendet megbontotta, melyek fizetési kötelességük teljesítésében leglányhábbak voltak, tekintve továbbá az igazság szempontjából is, miért gyakorolhassák azok a közgyűlésen ép úgy jogaikat mint azok, kik kötelességüknek minden tekintetben megfelelelnek? Hisz az állam is megvonja azon polgárának a szavazati jogát arra az időtartamra, melyben adóhátralékban van, a mi tehát az államnak meg van engedve — mely első sorban köteles minden polgárnak jogának szabad élvezését biztosítani —, miért nem lehetne az nálunk is érvényesíthető? Biztosra vehető inkább, hogy a tagok pontosabban fizetnének, mintsem hogy e miatt egy közgyűlésről, főképp ha szavazás van, kénytelen volnának elmaradni.

Az alapszabályok 11. §-ának — mely a közgyűlés és az azon való szavazásról intézkedik — 6-dik bekezdése után új bekezdés gyanánt a következő rendelkezés veendő fel: „Választásoknál szavazni csak a testületi előjáróság által kiadott és névre szóló szavazati bárczával lehet.” Ezen rendelkezéssel el lenne érve, hogy csak oly tagok szavazhatnának, melyeknek arra joguk is van, nem fordulhatna elő, mint az utolsó választás alkalmával, hogy hol az egyik, hol a másik párt kifogásolt egyesek szavazati jogát, szavazott olyan is, mely csak feleségének üzletvezetője gyanánt szerepel és szavazott olyan is, kinek már évek óta nincs üzlete és olyan, ki már évek óta úgy a tagsági, mint még a beiratási díjjal is hátralékban van; ezen indítvány elfogadása tehát a leghelyesebb mód lenne ezen viszályos és igazságtalan állapotok megszüntetésére.

A közgyűlés ezen általam előadott indítványt helyesnek találva, elfogadta majdnem egyhangúlag, sőt Mezey úr is; de a mint az elnök úr ennek határozatát kimondotta, Mezey úrnak aggályai támadtak vagy elhamarkodását megbánta, mert a határozat kimondása ellen utólag óvást emelt, azt azzal indokolva, hogy ezen indítvány alapszabálymódosítással jár és az külön a napirenden kitűzve nem volt, ezen indítvány mint alapszabálymódosítás a jövő évi közgyűlés napirendjére kitűzendő. Boesánatot kérek, de ennek értelme nincsen, hogy azt még egy évre elhalasszuk, hisz a közgyűlés az indítványt nagy többséggel elfogadta, azon határozatot pedig már a jövő közgyűlés sem vetheti vissza, legföljebb a módosítandó alapszabály szövegén változtathatna esetleg, továbbá nem kell azt a jövő évre halasztani, egybehívhatunk egy új rendkívüli közgyűlést, melynek egyetlen pontja ezen alapszabálymódosítás képezné.

Lehet talán, hogy Mezey urat elfogadásának visszavonására azon gondolat indította, hogy itt az előjáróság némi

viSSzaclést elkövethetne. Az szerintem teljesen ki van zárva, mert egyrészt fizetési köteleseink nem olyan bonyolódta mint az adók, hogy minden tag nem lenne tisztában azzal, hogy tartozik-e vagy sem, másrészt minden tagnak jogában áll tudakozódní és az előjáróságnak kötelessége minden tagnak kimutatni, vajjon tartozik-e vagy sem és ha nem tartozik, nincs módja az előjáróságnak a tagnak azon jogát megvonni és végre nem mi leszünk mindig az élén, sőt nem is kívánjuk, tehát nem a saját hatalmunk megszilárdítására törekedtünk ezen indítvány betérjesztésével, hanem csak közös érdekünk kedvéért és azon nézetből, hogy ha már a testület megalkottuk és ennek törvény szerint minden szaktárs köteles tagja lenni, legyen az mindenki által fenn is tartva, nehogy azon szaktárs, a mely semmivel sem járul hozzá, a pontos fizetőnek rovására ugyanazon jogot élvezzen.

Mezey úr úgy látszik régi hatalmának megszűnésében nehezen törődik bele és minduntala alkalmat keres, ezt újra érvényesíteni, úgy például e hó 15-én is, midőn a testület czímén egy Kossuth-ünnepélyt rendezett, melyen mint testületi elnök szerepelt (?) és most is a „Szabad Szó“-ban — mely úgy látszik a beszüntetett szaklapjuk után a Mezey-párt hivatalos közlönyének neveztetett ki — azon elvtársait egy értekezletre egybehívta, melyek indítványomat nem tartják helyesnek és elfogadhatónak, szóval, kik a rendet nem kívánják; nem tudom ugyan, hogy hányan voltak és hogy mit határoztak azon az ülésen, nincs semmi közöm is hozzá, de minden esetre jellemző Mezey urra nézve az, hogy magát, azaz becses személyét a feledékenység homályából ismét kiemeli és a nemfizetők védőjévé felveti magát. Biztosítom azonban Mezey urat és elvtársait, hogy azért a közgyűlés határozatának érvényt fogunk szerezni.

Réthly A.

A kihullott haj kidolgozása.

Kihullott vagy kiment hajnak nevezzük azon hajjat, melyet a hölgyek időközönként kifésülnek, használatban esékélyebb értékű a vágott hajnál, kidolgozása azonban több munkát igényel, a mennyiben gondosan és óvatosan előbb ujjal kell széthúzni, hogy minél több hosszú és minél kevesebb a rövid haj legyen, mert csak azon esetben a munka eredményesnek mondható.

Ennélfogva a kihullott haj kidolgozása sok időt és türelmet igényel, sőt tiszta munkának sem mondható, miután lisztet vagy korpát kell hozzá használni, mi által a haj könnyebben húzható ki és egyúttal tiszta is lesz, továbbá a legkényesebb színek is épségben maradnak.

Használati utasítása a következő: A tisztítandó hajjat mindenekelőtt liszt vagy korpával erősen behintjük és erősen bedörzsöljük, azután ujjal jól és könnyedén szétbontjuk és a gereblyén óvatosan áthúzzuk; minél figyelmesebben végezzük ezen munkát, annál jobb az eredménye, mert sokkal több hosszú hajjat nyerünk ezen eljárással. Ha a haj ki van gereblyézve, a kartácsos tompára le kell húzni, ezzel a kartácsban sok liszt fog visszamaradni és a haj vége meglehetősen tiszta lesz, a fejnél azonban a haj még lisztes fog lenni, azért másodszor fejjel tesszük a hajjat a kartácsba, mi által az is tiszta lesz és a haj különböző hosszúságokba van beosztva. Legtöbb esetben csak kevés a hosszú haj, leginkább 25—35 cm. hosszú hajjat kapunk, melyből többnyire csak övfonatokat (Gurtel) készíthetünk, melyeket olcsó áron kell eladni. Kihullott hajnál tapasztalhatjuk, hogy nagyon szép színek összeállítása érhető el. Az a haj természetében rejlik, miután a töve a végével, összekeverve egyenletesebb színt ad.

Hogy a kihullott haj minőségét emeljük, szét kell választani, ezalatt egy műszeri foglalatosságot értünk, mely által a kihullott hajnak a töve tövéhez, a vége pedig végéhez lesz szedve, mi által tetszetősebb kinézést nyer, simábbá és használhatóbbá válik, majdnem mint a vágott haj. Tudvalevő, ha a hajjat ujjunk közt dörzsöljük, mindig csak a töve felé mozog, ez abban rejti magyarázatát, hogy minden egyes hajszálon, ha erős nagyító-üvegen át nézzük, láthatjuk, hogy apró szálaeskával van benőve, melyek mindannyian a tövétől lefelé nőnek; ez különben nagyító-üveg nélkül is bebizonyítható. Vegyünk egy csomó vágott hajjat és húzzuk nedvesített ujjal a tövétől a végéhez, ez simán fog menni, de ha ezt megfordítva ellenkező irányban tesszük, érdes, durva érzést tapasztalhatunk.

Ezen megfigyelésen alapul minden szétválasztási rendszer, csak a módja vagy a szövet, melyen a dörzsölés történik, különböző, úgy mint az eredménye is.

Egyike a legjobb és legismertebb módja a szétválasztásnak a kézzel való dörzsölés posztón vagy bőrön. A szétválasztandó hajjat kartácsba tesszük, kis részekben kihúzza — természetesen egyforma hosszúságban — egyik vége a bal kézzel a gereblyén át tartva, a jobb kéz tenyerével pedig a haj közepén egy posztódarabon dörzsöletük, most azon helyen, a hol a dörzsölést eszközöltük, megfogjuk a hajjat és ellenkező irányban gereblyezzük, ezután ugyanazon eljárást még egyszer ismételve, a hajnak két végét mindkét kézzel megfogjuk, széthúzzuk és kigereblyezzük, ezzel a haj szét van választva, azaz fej fejnél van. Megjegyzendő, hogy ezen munkához némi gyakorlat szükséges, mert csak a folytonos munkálkodás adja meg azon ügyességet, mely a hajnak ezen szétválasztási módjához szükséges.

A kihullott haj szétválasztásának egy másik módja abban áll, hogy a tompára lehúzott hajjat egy nagyon sűrű serketisztító-gépen áthúzzuk, mi által a haj töve a gépben megakad és ez addig ismétlődő, míg az egyik végén a hajgyökerek eltűntek; utóbbit ugyan elérhetjük, de azért a haj mégsem tiszta lesz szétválasztva, miután azon haj, mely nem gyökereztül kihullott, nem akad meg a gépben, tehát csak látszólagos eredményt fogunk elérni.

Midőn a hajjat egyik vagy másik rendszer után szétválasztottuk, egyenlő színekkel keverjük és csomókba kötjük, ha azonban csúnya színek is találkoznak, ezek az előbbeni számban közölt cikkben magyarázott mód szerint festendők.

Ezzel úgy a vágott, mint a kihullott haj nyers kidolgozása meg volna fejtve. Nem fogom elmulasztani azonban a hajnak a további kezelését egy következőben megjelenő cikkben tovább folytatni. Ehhez tartozik az állhaj, a homlok- és nyakfürtekhez felhasználandó haj göndörítése, úgyszintén a hosszú haj ondolirozása és hullámozása, mint a különböző hajmunkáknál szükségesek.

Az előbbiekben csak az előmunkálatok módozatai lettek előadva, melyek, ha minél szabatosabban teljesítetnek, annál könnyebb és jobb lesz a hajjal való dolgozás a munka elkészítésénél; ennél fogva tehát nagyon ajánlatos, ezeket nem oly fölületesen végezni, hanem minél nagyobb gondal ezen előmunkálatokat teljesíteni.

Megjegyzések.

Ilyen ünnep utáni zímankós időben*) sok ideje van az embernek a gondolkodásra, és örömmel veszi, ha kap arra tárgyat, nem mintha itthon is nem lenne arra elég ok, hanem épen azért, hogy azoktól egy kissé szabaduljunk és gondolkodjunk a közös érdekről is.

Örömmel vettem újjáalakult szaklapunk mutatványszámát, melynek tartalma az én véleményem szerint azt mutatja, hogy ezután még jobban megérdemelné a fölhagyott „Érdekeink“ czímet.

Két cikk különösen felkelté figyelmemet, a jászberényi és a Hermann János szaktársamé; a jászberényi az első pillanatra megdöbbenő, de ha az ember kissé gondolkodik fölötte, nevetségessé válik. Megdöbbenő az embert az, hogy még most is akad oly ember, a ki önmagának ellensége; mert előttem az az ember, a ki most, midőn háromszorakkora kiadásunk van, mint ezelőtt husz évvel volt, fele annyit sem kér munkájáért, mint elődeink ezelőtt ötven évvel kaptak, önmagának a legnagyobb ellensége. A jászberényi szaktársak megnyugtására megjegyzem, hogy az én patentnélküli számításom szerint, melyet a föntjelzett időben tettem, patent konkurrensünk nem jól számított, mert az, hogy azon az alapon valaki boldogulhasson, egyszerűen lehetetlenség, a mit a következő kis kétszerkettő a legjobban bizonyít. Ha a legszerényebben számítottuk is a tisztelt úr kiadásait, bele véve házbért, hártartást, üzleti kiadásait és egy segédet, kitesz évente, ha a jászberényi piac igen olcsó, 1000 frtot, ha már most a bevételi rovatban felveszünk 333 olyan jászberényi lakost, a ki egyszer óhajt hetenkint csinós, divatos fésüléssel együtt megborotválkozni, akkor lesz az évi brutto 999 frt, ebből pedig nem lehet

*) E cikket még január hóban kaptuk — de a beküldött sok kézirat sorrendje között — csak most kerülhetett rá a sor.

1000-ret levonni, marad 1 frt defizit, csak hogy tréfa nélkül legyen mondva, azt sem Jászberényben, sem másutt el nem hiszik, hogy annyi bérlő-vendéje legyen, és ha még az csoda-képpen megtörténnék is, képes lenne azt az a jó úr egy se-éd-del kiszolgálni? én azt hiszem nem.

Hermann barátom és szaktársam igen érdekes cikkére az a megjegyzésem, hogy — ha ez a cikk már előbb meg lett volna írva — közelebb volnánk a II-ik országos értekezlet megtárhathatóságához, én ugyanis abban látom a szaktársak közöm-bösségét, hogy az I-ső országos értekezlet meddősege után jött a második értekezlet nem igen gazdag — és semmit meg nem magyarázó programja — azért nem mutatunk mi vidékiek oly nagy érdeklődést a kongresszus iránt, mert tájékozatlanok vagyunk. Az I-ső országos értekezleten Székesfehérvár képviselve volt öntünk által, az otthon maradtak közül is csak egy volt, a ki anyagilag nem tartott velünk, ez is csak azért, mert épen akkor vett házat és így szüksége volt a pénzre, akkor is csekélységgel hozta össze a szaktársakat, a mit most megkísérletem, de sajnos, eredmény nélkül, mert először nem hisznek az eredményben, másodszor nem érdekli őket a program.

Nem tudjuk elképzelni azt, hogy miképpen lehetne a bérletjegyeket országosan rendezni? Ha azonban a program minden egyes pontja Hermann indítványához hasonlóan meg lett volna magyarázva, valószínűleg nagyobb lett volna az érdeklődés a II-ik országos értekezlet iránt. Ez különben még most sem késő, azért azzal a kéréssel fordulok a központi előkészítő vagy végrehajtó bizottsághoz, hogy ismertesse újra a II-ik országos értekezlet programját,*) de ne oly szárazan, mint eddig, hanem magyarázatával annak, hogy miképpen véli azt megoldhatónak, hogy a fölött gondolkodhassunk, nézeteinket itthon egymás között kicserélhessük, szükség esetén e lapok útján eszménket tisztázhassuk.

Ezek után én is Hermann barátom szavaival zárom soraimat. Foglalkozzunk tehát az 1895-ben tartandó országos kongresszussal.

Barna Lajos.

EGYLETI ÜGYEK.

Közgyűlés.

A budapesti borbély, fodrász és paróka készítő ipartestület a múlt hó 18-án tartotta rendes évi közgyűlését az új város háza dísztermében, a melyen a szaktársak mintegy 60-an vettek részt. Joszt Péter bemutatja a közgyűlésnek Rosenbaum iparhatósági biztost, a mely után az elnök constatálva a közgyűlés határozatképességét, azt a következő beszéd kíséretében megnyitja:

Tisztelt közgyűlés!

Igen tisztelt kartársak!

Rövid 5, illetőleg 8 havi működés után azon kötelesség teljesítése jutott osztályrészül, hogy e működésről, annak eredményéről a t. közgyűlésnek beszámoljak s tisztviselőtársaim és az egész előljáróság nevében önöket ez alkalomból üdvözöljem s becses támogatásukat kikérjem. Igen t. tagtársak! Évi jelentésünkből megtudhatták már, hogy az előljáróság a lefolyt rövid idő alatt miben fáradozott s mit birt kitűzött feladataiból megvalósítani. Én tehát csak arra fogok szorítkozni, hogy a testület belügyeinek rendezése tárgyában megemlékezzem azon dolgokról, melyek az évi jelentés keretében helyet nem találtak, vagy melyeket ott tárgyalni nem lehetett, s végül arról, a mit még eddig megvalósítani nem sikerült.

Tisztelt közgyűlés! Elbizakodás nélkül mondhatom, hogy a testület belügyeinek kezelésében tökéletes, teljes rend uralkodik; hogy minden tisztviselő kötelességének tudatában van, a kellő idővel és megfelelő helyiséggel rendelkezzen, nehéz és sokoldalú földadatát pontosan teljesíti. A tanonez-lajstrom vezetéséből egész a törzskönyvek kezeléséig egymásba vágó majdnem csalhatatlan tiszta, világos áttekinthetést nyújt. A pénzkezelés ügyében pedig a pénzbeszedő naplójától egész a pénztári főkönyvig minden tétel helyes és mindennek pontos vezetése s haladéktalan elszámolása és elkönyvelése által csakis a testületnek pénzügyei javára lesz.

Programmunk többi pontjaiból is már majdnem minden megvalósítás stadiumában van; a szakiskola felsőbb tanfolyama

és az abból eredő versenytűzés meg van alapítva és életképességét helyes vezetés mellett, már senkisémmel vonhatja kétségbe; a békéltető bizottság valódi hivatásának lehetőleg megfelel s így mindenben lényeges javulást konstatálhatunk. Fájdalom! a segédhelyezés intézményéről nem mondhatom ezt. Ezen intézmény, bár mindig nyílt seb volt testületünk szervezetében, de az utóbbi időben valóságos anarchiává fajult ki és ez egyrészt a kívül való bizonyos bujtogatásoknak szüleménye, másrészt a hatóságok indolenciájának lehet köszöni, mert a hatóság ép azon eszközt tagadja meg tőlünk, mely eszköz a végezel eléréséhez okvetlen szültséges: az eltoloncozást. Mit lehet tehát elérni oly elemekkel szemben, a kiknek nincs veszíteni valójuk, s a kiknek semmitől félnie nem kell? Ez okból annyira ment a testületi előljáróság, hogy az elhelyezés órája alatt rendőrt állított a helyiségbe és még itt is kérdés, hogy teljes eredmény fog-e mutatkozni, vagy nem.

Azon pont, mely még megvalósításra vár, melynek fogantatását még meg sem kezdtük, az a segélyalap végleges rendezése; és itt sietnem kell kinyilatkozni, hogy ezen késedelem nem az előljáróság tétlenségéből ered, hanem épen abból, hogy eddig a többi teendőktől nem jutottunk hozzá. De főleg azért maradt el a segélyalap szervezése, mert a néhai Axmann Károly hagyatékából eredő 1500 frt készpénz még nem lett folyósítva, tehát ezt nem vehettük még föl; de jövőre, a mint csak lehet, ennek megvalósítása is meg fog történni.

Tisztelt közgyűlés! Ezek után becses türelmét kérem ki még arra is, hogy a t. tagtárs uraknak tudomására adjam még azt, hogy ezen bokros teendője mellett a testületi előljáróság nem mulasztotta el mint fölvet szem előtt tartani azt, hogy a testületnek minden egyes tagjának érdekét védje meg. Tehát nem külön a borbélyok, vagy külön a fodrászok érdekeit akarta képviselni, hanem a tagok összességét képviselte és fogja képviselni a jövőben is. A mai kornak megfelelőleg már különbség nincsen és ezen nem létező különbséget mester-ségesen kiténtetni hiba volna: ma már mindenki borbély-fodrász, vagy fodrász-borbély. Ez volt elvem már évek óta és ezen elvnek, a többivel együtt való érvényesítésére kérem a t. szaktársak támogatását.

Végül kérem önöket, hogy a viták komoly jellegét, méltó lefolyását szem előtt tartani sziveskedjenek. Ezzel az 1895. évi rendes közgyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

Napirend I. pontja a jegyzőkönyv felolvasása. Elnök felveti a kérdést, hogy óhajta-e a közgyűlés a multi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasását, a mely Mezey Péter óhajára felolvastatik s felolvasása után helybenhagyatik; a mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére az elnök Lenhardt József és Mezey Péter urakat kéri fel.

II. pont az évi jelentés, a mely miután nyomtatásban minden egyes szaktársnak birtokába juttatott, ennek nyomán nem óhajítja a többség ennek felolvasását. Mezey Péter a remuneratiók tételénél szót emel, azt ajánlja a közgyűlésnek, hogy ne fogadja el, annak magas összege miatt.

Joszt Péter sajnálatát fejezi ki az előtte szóló szakavatatlansága felett, röviden válaszolja, miszerint ezt az összeget a Mezey Péter volt elnöksége alatt ő és tisztársai vették fel remuneratiók gyanánt, így tehát innen ered, hogy az összeg oly magas, a mely után Mezey Péter boesánatot kér tévedéseért, az elnök szavazás alá boesátja, a melyet a közgyűlés majdnem egyhangúlag elfogadott s a felmentvényt megadja. *V e r k m a n J á n o s* kollegái nevében köszönetet mond az elnök és tisztársainak e rövid idő alatt oly szép eredményt elért tevékenységéért.

A kiküldöttek választása, a melyre az elnök Breitfeld Alajos elnöklete alatt Reisz Antal és Perin János urakból álló bizottságot küld ki; szavazásra nem került a sor, a mennyiben a közgyűlés Perin János indítványára egyhangúlag elfogadta a testület által ajánlott kiküldött főnöktagokat.

V. pont. Indítványok. Elnök előadja s a jegyző által felolvastatja 5 szaktárs névalíráásával beadott indítványt a testületi ezim megváltoztatása irányában, a melyet a közgyűlés egyhangúlag elvetett.

VI. R é t h l y előadó: Miután, t. közgyűlés, tagsági illetékek címén mintegy 4000 frt hátralék van, a mely ezideig nem volt behajtható, ajánlja a következő indítványát erre vonatkozólag a közgyűlésnek elfogadására; ugyanis az alapszabály 7. pontjához ajánlja hozzá mellékelni, hogy azon tagtól, a ki a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal hátralékos díjait ki nem egyenlíti, vonassék meg a szavazati jog, s a

*) Megtörtént.

11. ponthoz ezeket csatolni, hogy a közgyűléseken a választásnál csakis a testület által kiállított s általa lebélyegzett névre szóló bárczával lehessen szavazni; ezt és ennek módzatai elfogadására kéri a közgyűlést, hogy jóváhagyás végett a keresk. ministeriumhoz felterjesszék.

Mezey Péter: Miután ez nem foglaltatik a kitűzött napirendben, kéri a közgyűlést azt el nem fogadni.

Breitfeld Alajos kéri a közgyűlést az indítvány elfogadására.

Karakás Gyula az indítványt nem fogadja el, mivel akkor azon szaktársak, a kik hátralékban vannak, nem fognak feljönni egy közgyűlésre sem, s így nem is lehet közgyűlést megtartani.

Pásztory János helyesli Réthly szaktárs indítványát, s kéri annak elfogadását, mivel meg van győződve arról, hogy helyes; az előtte szóló ama föltevését, hogy a ki hátralékban van nem fog a közgyűlésre jönni, nem teszi magáévá, mivel így minden szaktárs egyik a másik előtt mintegy restelleni fogja, hogy azért nem jó fel a közgyűlésre, mivel hátralékban van. Kéri a közgyűlést az indítvány elfogadására. Elnök kimondja határozatilag, hogy az indítványt a testület felterjeszti a miniszernek, s ha az a módosítást esetleg visszautasítja, úgy lesz időnk később is azt felterjeszteni.

Mezey Péter: Miután nincs ez napirendre kitűzve, ez ellen felebbezéssel fog élni.

Elnök az indítvány el vagy el nem fogadását szavazás alá bocsátja, a melyet a közgyűlés nagy többsége felterjesztés végett elfogadott.

XI. Breitfeld Alajos. Tisztelt közgyűlés! A mai napon a józsefvárosi szaktársak köréből egy küldöttség volt nálam, hogy a józsefvárosi rendőrség tőlük a lámpák feliratának a letörlését kívánják, e küldöttség a főkapitányi hivatalban is eljárta az ügyben s ott azt a felvilágosítást kapták, hogy e panaszukat írásban nyujtsák be. Kéri tehát ez alkalommal a testület elnökségét, hogy ez ügyet tegye magáévá, s ez iránt a kellő lépéseket tegye meg.

Joszt Péter elnök, Mezey Péter, Kákonyi Lajos, Kandler György pártoló felszólalása után az elnökség ez ügyben el fog járni.

Reisz Antal felkéri a szaktársakat, hogy Kossuth Lajos gyászünnepeére, a kik a betegsegélyző-egylet zászlója alatt kivonulni óhajtanak, sziveskedjenek nála jelentkezni.

Több tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést zajos éljenések között bezárta.

Közgyűlés.

A budapesti fodrászsegédek összessége f. hó 19-én tartotta évi rendes közgyűlését, a melynek napirendjén a 72 segélypénztári segédtag-kiküldötték és a békéltető bizottság segédtagjai lettek megválasztva. Jelen vannak: Rosenbaum iparhatósági biztos elnök, dr. Molnár Imre testületi jegyző; főnökök részéről Breitfeld Alajos, Breitfeld Andor, Herman János és 38 segéd. Rosenbaum István iparhatósági biztos elnök, üdvözli a csekély számban megjelent segédeket, a közgyűlést 1/2 10 órákor megnyitja. A szavazatszedő-bizottságba Strupp Károly, Kasza Lajos és Thein József urakat kéri fel. A szavazó-ívek kiosztása után Sterner Miksa felkéri a kollegákat, hogy a szavazó-ívet a maga teljességében, minden törülés nélkül, egyhangúlag fogadják el, mivel ő, mint a kandidáló bizottság egyik tagja, meg van győződve arról, hogy csupán oly egyének lettek feléve, a kikről meg vannak győződve, hogy kötelességüknek megfelelően, az ügyek iránt mindig érdeklődést fognak tanusítani. Daszbec János igenis óhajtja a szavazást elrendelni, miután tudtával oly egyének is vannak kandidálva a listán, kik már régen nincsenek a fővárosban, vagy önállóak, s vannak sokan, a kik a békéltetőben nem eléggé védik meg a segédek érdekeit; kéri a szavazás elrendelését.

Az elnökli biztos elrendeli a szavazást, a melynek eredménye a következő: beadatott összesen 38 szavazat, a hivatalos listában kandidált 72 kiküldött mindegyike meg lett választva, sokakat törültek s jegyezték, de abszolút többséget egy sem ért el, s így a hivatalos liszta a maga teljességében keresztül ment. Megválasztattak a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző-pénztárának kiküldöttjeiként: Angermaier Béla, Bacsanvi Károly, Baumann Károly, Bánthó Lajos, Bánthó Ferencz, Berkes Ferencz, Betze Boldizsár, Bódis István, Czolár József, Domoky Mihály, Dollencz Béla, Freytag József, Géczy Gyula, Gerber (Mihály) Antal, Gulyás Gábor, Graszler György,

Hobovszky Gyula, Hettmanek Rezső, Iyanics József, Jenes Károly, Joszt Mihály, Kiss István, Krnyajszky Dusán, Komáromi Gábor, Klitus Pál, Kiss Ede, Kiss József, Kiss János, Kocsis János, Laufer Géza, Marmann Mátyás, Miklósi Mátyás, Majorossy Béla, Mészáros József, Miletics Döme, Molnár Gyula, Novák Alajos, Nagy Sándor, Nagy Lajos, Olinger János, Paraghy János, Pásztory Mór, ifj. Pásztory János, Pollák Miksa, Petri Jakab, Pinczés Imre, Reich József, Rotter Dávid, Romschics István, Schmiderer Ferencz, Strup Károly, Schöller Izidor, Staud Antal, Stehlik Ferencz, Sterner Miksa, Stumper Fülöp, Sislán József Sándor, Szabados József, Szabó Vendel, Stahl Miklós, Szeplin András, Szommer Pál, Sztreha Dezső, Thain József, Tass Zsigmond, Turbéky József, Vogel Jenő, Wucsenovics Tivadar, Weber Antal, Winter Vilmos, Wurmlinger János, Zárics Mihály.

A békéltető-bizottság segédtagjaiként: Baumann Károly, Bánthó Lajos, Gerber Antal, Hettmanek Rezső, Joszt Mihály, Klitus Pál, Králik István, Miletics Döme, Daszberg, János, Petry Jakab, Sterner Miksa, Strup Károly, Stumper Fülöp, Tass Zsigmond, Thain József, Vogel Jenő.

A békéltető-bizottságba ifj. Pásztory János és Mészáros Józsefet törültek s helyükbe Králik István 27, és Daszberg János 24 szótöbbséggel be lettek választva.

A szavazás a lehető legnagyobb rendben folyt le, a melynek kihirdetése után elnökli iparhatósági biztos megköszönve a megjelenést, a közgyűlést bezárja. Ezután Daszberg János, újonnan megválasztott békéltető-bizottsági tag, megköszöni kollegái bizalmát, igéri, hogy igyekezni fog a reá hármló kötelezettségnek mindenkor lelkiismeretesen megfelelni.

A közgyűlés 1/2 11 órákor végett ért.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az országos értekezletre a már lapunkban kimutatott s jelentkezett szaktársakon kívül a következő szaktársak jelentették be részvételmüket: Winkler Ferencz Budapest, Pesch Rezső Erzsébetfalva, Ney Józsefné, Dankovác Ignác, Schmidt János, Richter Péter, Lenhardt Jakab, Tokody Ferencz Budapest, Kövesi Vilmos Kis-Czell, Gyura György Facset, Feleser Dávid Trencsén-Baán, Roth András Nagy-Szöllös, Höffer József Kőszeg, Koraj György Belényes, Schulez József Bezdán, továbbá Porvig János és Kerczerer György Szarvasról, kiknek neveit multí kimutatásunkból tévesen kifelejtettük.

Hazafias estély. Márczius hó 15-én Mezey Péter és Reisz Antal kezdeményezésére mintegy 30 szaktársunk és azok nejei jelenlétében egy bankettel egybekötött gyászünnepelet tartottak az asztalos ifjúság dalárdája közreműködésével, a melyen hazafias felköszöntöket mondtak Mezey Péter, Reisz Antal, Králik István, Sebastyén László és Biegeleisen szaktársunk 8 éves Izidor fia alkalmi hazafias költeményt szavalt el. A kedélyes est a kora hajnali órákban ért végett.

Eljegyzés. Zárits Mihály, a fővárosi fodrászsegédek egyik fiatal törekvő tagja, f. hó 25-én eljegyezte Monoron Pest m. Sacha Ivkov Etelka kisasszonyt, Ivkov György monori szaktársunk kedves leányát. Őszintén gratulálunk e megköntendő szép frigyhez.

Üzletátvétel. Néhai özv. Szabó Endréné fodrászüzletét Pap Lajos, miskolczi szaktársunk átvette.

Értesítés. Van szerencsénk a tisztelt főnök urak becses tudomására hozni, hogy az ipartestületi elnök határozata megvonta az összes üzletnélküli segédek elhelyezését 14 napra, ennek folytán az üzletnélküli segédek értekezletükön egyhangúlag elhatározták, hogy ezen sérelmes kitiltás őket arra buzdítja, hogy végkép elhagyják az ipartestületi elhelyezési osztályt és maguk között létesítenek helyezőséget, mely a mai naptól fogva Akácfa-utca 33-dik szám alatt Fischer Ignác kávésnál fog létezni. Elhelyezési idő reggel 8—10 óráig. Az igazgatóság.

Az ezredéves kiállítás. Dankovszky István csoportbiztos úrtól vett értesítéstünk szerint eddig a következő szaktárs urak jelentették be a kiállításon való részvételmüket:

Dorits Márk Budapest, Makra György Zombor, Csajághy Gyula Eger, Benő Bálint Maros-Vásárhely, Marosi Adolf Baján, Jökl Lajos Német-Palánkán. Felhívjuk szaktársaink figyelmét, hogy a kik a kiállításon mint kiállítók részt óhajtnak venni, ebbeli szándékukat a kiállítás igazgatóságánál mielőbb bejelenteni el ne mulasszák.

Pränumerations-Aufruf.

Geehrte Herren Fachkollegen!

Nach Ablauf des ersten Jahresviertels sei es uns erlaubt, den geehrten Fachkollegen unseren tiefgefühlten Dank auszusprechen für die thatkräftige Unterstützung, welche Sie im abgelaufenen Quartal unserem neuorganisirten Fachblatt zutheil werden liessen. Und eben diese Euere Unterstützung gibt uns die Kraft und Ausdauer zum weiteren Wirken auf dem Gebiete, welches wir uns als Ziel vorgesteckt haben: das Aufblühen unseres Gewerbes.

Inwieweit es uns auch schon bisher gelungen ist, dieser unserer Aufgabe zu entsprechen, dies beweist zur Genüge, dass sowohl die Fachkollegen aus der Hauptstadt, wie auch ein grosser Theil der geehrten Provinzkollegen sich um unser Fachblatt, als um eine entfaltete Fahne scharten, unter welcher wir mit vereinten Kräften all dies erkämpfen wollen, was gut und was zur Wohlfahrt unseres ganzen Standes führen möge! Um all dies in gesteigertem Masse zu erreichen, wenden wir uns mit der lautersten Absicht an die gesammte Kollegenschaft Ungarns, damit sie unser Blatt, welches berufen ist, als einziges Bindeglied zwischen uns zu dienen, damit es das Gedeihen unseres verwaisten Gewerbes moralisch und materiell zu fördern und zu erreichen im Stande sei, damit wir diese unsere Mission auf einer je breiteren Basis zu erfüllen vermögen . . .

Geehrte Herren Fachkollegen!

Kommet, unterstützt dieses einzige Raseur- und Friseur-Fachblatt unseres Vaterlandes, welches für Euere wohlverstandenen Interessen in der Vergangenheit sowohl, wie in der Gegenwart und Zukunft gekämpft hat und kämpfen wird immerdar.

Die Pränumerationsgelder sind am zweckmässigsten per Postanweisung an die Adresse der Administration (IV., Calvin-tér 1, Parterre Nr. 2) zu senden. Man pränumerirt bei jedem Postamte, in unserer Administration, sowie auch bei jedem unserer internen Mitarbeiter.

Unseren geehrten Pränumeranten steht die Gehilfen-Vermittlung unentgeltlich zur Verfügung.

Pränumerations-Preis:

Jährlich	4 fl.
Halbjährlich	2 „
Vierteljährlich	1 „

Mit kollegialem Grusse

*Die Redaktion und Administration
des Fachorgans der Raseure und Friseure.*

Budapest, 29. März 1895.

Die spannend erwartete Generalversammlung ist nun auch vorbei; dass sich Viele dafür interessirten, bewies die grosse Zahl der Anwesenden, es gab welche, die mit einem gewissen Bangen und auch Feinschmecker, die die Zunge schmalzend, der Dinge harreten, die da nun kommen sollten; aber zu unserer Ehre sei es gesagt, die Versammlung verlief in grösster Ordnung, was in erster Linie der umsichtigen, taktvollen und wo es nöthig war, energischen Leitung des Herrn Präses Peter Joszt zu danken war; in zweiter Linie aber dem Genossenschafts-Ausschuss, welcher im vollen Bewusstsein der übernommenen Pflichten, jeder Einzelne bemüht war, denselben zu entsprechen.

Daher fiel auch der schon vorher avisirte Angriff der Opposition sehr schwach aus, man könnte sagen, der Redner der Opposition, Herr Mezey, erlitt eine totale Niederlage, indem er bei seiner Hauptangriffsrede schliesslich eingestehen musste, dass er schlecht informirt und daher um Entschuldigung bitten musste.

Um jedoch der Ordnung nach zu berichten, so beginne ich in der Reihenfolge, wie sie Herr Mezey vorgetragen. In erster Linie äusserte sich Herr Mezey, dass in dem von der Vorstehung ausgegebenen Bericht — die Pfüscher betreffend — er das nur für schön klingende Phrasen hält, indem in dieser Angelegenheit weder er, noch Herr Joszt, noch ein dritter oder vierter Genossenschaftspräses etwas thun kann, indem das Gewerbegesetz Jedem das Recht zur Betreibung mehrerer Gewerbe gibt. Das ist Thatsache, Thatsache ist aber

auch, dass unter der früheren Vorstehung die Pfüscher ihre wahre Brutstätte gefunden, indem der frühere Sekretär, so auch ein von der Vorstehung angestelltes Individuum den Pfüschern zur Erlangung des Rechtes mit Rath und That hilfreich an die Hand gingen. Wenn sie sich nun aber an die jetzige Vorstehung wenden, werden sie in einer Weise aufgeklärt, dass bei den wenigsten die Lust anhält, sich unserm Fache zu widmen; des weiteren hat unser Kassier Herr Flesch eine Art gefunden, mit welcher stets leicht zu kontrolliren, ob der Pfüscher einen durch das Gesetz bedingten Geschäftsführer hat, und zwar in der einfachen Weise, dass nachdem die Gehilfen-Krankenkassen mit der Genossenschaft zusammen verwaltet wird, der Geschäftsführer aber Gehilfe, als solcher der Krankenkasse zahlungspflichtig ist, und wird daher zur leichtern Kontrolle der Geschäftsführer wie sein Chef in einer besondern Liste in Evidenz gehalten.

In zweiter Linie erwähnte Herr Mezey, dass die frühere Vorstehung die Abhaltung eines Landes-Kongresses geplant, nachdem sie unterdessen abgedankt, wurde die Angelegenheit der jetzigen Vorstehung übergeben, welche aber den Kongress weder zur bestimmten Zeit abgehalten, noch die bereits angemeldeten Mitglieder verständigt, aus welchem Grunde derselbe unterblieb? Genossenschaftspräses Herr Joszt gab darüber folgende Aufklärung: Als wir die Leitung der Genossenschaft übernommen, mussten wir in erster Reihe deren innere Verwaltungsmanipulation in Ordnung bringen, und nachdem dort die grösste Unordnung geherrscht, mussten wir viel Zeit und Mühe darauf verwenden, um dieselbe herzustellen und erst nach diesen konnten wir uns die Zeit nehmen, die Angelegenheit des Kongresses zu prüfen, als wir das gethan, verständigten wir sogleich die bisher Angemeldeten (71), dass der Kongress nicht abgehalten, sondern auf unbestimmte Zeit vertagt wird, dass wir so handeln mussten, geschah nicht durch unsere Nachlässigkeit, als wir aber die in dieser Angelegenheit bereits gethanen Vorarbeiten prüften, fanden wir, dass ausser der Versendung des Aufrufes nichts gethan war, kein einziger zur Verhandlung kommen sollender Antrag ausgearbeitet oder motivirt, kein Referent noch ernannt, kurzum, nichts war noch vorbereitet. Dann mit nur 71 Theilnehmer glaubten wir nicht, einen Landes-Kongress abhalten zu können, zu welchem Gewerbe mindestens 6000 gehören. Die Vorstehung hat nun neuerdings einen Aufruf im ganzen Lande an alle Fachgenossen eingesendet, in welchem die dort zu verhandelnden 8 Punkte erlautert und motivirt, ebenso zu je grösserer Betheiligung aufgefordert, sowie auch zur Einsendung weiterer Anträge die Genossen aufgefordert sind. Dies ist der jetzige Stand in der Angelegenheit, das weitere hängt von den Fachgenossen ab, indem der Kongress nur in dem Falle abgehalten werden kann, wenn sich die Kollegen in Anbetracht ihrer Zahl mit einem gewissen Verhältniss zu derselben betheiligen, nachdem die Abhaltung eines Kongresses viel Zeit und Geldopfer beansprucht, derselbe aber nur in dem Falle einen physischen und moralischen Erfolg hätte, wenn sich die Fachgenossen in je grösserer Zahl mit je mehr Interesse betheiligen.

In Angelegenheit der Fachschule anerkannte zwar Herr Mezey, dass sie dieses Jahr mit ziemlichem Erfolg gewirkt, aber die Behauptung des Herrn Präses, dass deren Grund auch schon für die Zukunft gelegt, so weit er die Verhältnisse kennt, keinen Glauben schenken; das ist möglich, das wird die Folge beweisen, aber jedenfalls so lange wir an der Spitze sein werden, wird es unser Hauptbestreben sein, dahin zu wirken, dass diese nützliche Institution auch ihrem Zweck vollkommen entspreche.

Zum Schluss seiner Rede befasste sich Herr Mezey mit einem sehr heiklichen, besser diskreten Punkte, d. i. die Remunerationen, mit grossem Aplomb, mit niederschmetternder Gewalt seines vermeintlichen Rechtes griff er die Vorstehung an — nun, die Sache fiel bedeutend anders aus —, als es Herr Mezey sich dachte, indem nach der Aufklärung des Herrn Präses war Herr Mezey genöthigt, seine Uneingeweihtheit (ein bereits chronisches Uebel bei ihm) in dieser Sache einzugestehen und da er im Unrecht war, die Generalversammlung um Entschuldigung zu bitten bemüssigt gewesen.

Nach diesem war die Stimmung der Opposition sehr abgekühlt und sämtliche Punkte der Tagesordnung wurden ohne jede Bemerkung angenommen, bis ein von mir vorgetragener Antrag zur Verhandlung kam, welcher den Zweck hätte, die

säumigen Zahler zur pünktlicheren Erfüllung ihrer Pflichten zu verhalten.

Nach dem letzten Ausweise sind die rückständigen Mitgliedsgebühren 4676 Gulden, ich glaube genug für den 9jährigen Bestand der Genossenschaft und genug Grund, dass eine pflichtbewusste Genossenschaftsleitung, welche zur Einsicht gekommen, dass sie in ihrem Bemühen durch die obere Behörde nicht mit genug Energie unterstützt wird, im eigenen Rahmen einen Modus zu finden trachtet, mit welchem, wenn sie einerseits verpflichtet jedem Mitgliede gleiche Rechte zu verschaffen, andererseits dahin zu wirken, dass auch die Pflichten in gleicher Weise getragen werden.

Von diesem Prinzip ausgehend, wurde der Antrag mit folgendem Texte eingereicht, zum Statut §. 7, welcher die Rechte und Pflichten der Mitglieder in sich fasst, als zweiten Eingang zu Punkt a) folgende Bestimmung aufzunehmen:

„Jenes Mitglied jedoch, welches 8 Tage vor dem präzisirten Tage der Generalversammlung mit der Einschreibgebühr oder mit dem vierteljährig zu leistenden Beitrag im Rückstande ist, hat bei der Generalversammlung weder Einspruchs- noch Stimmrecht“. In Anbetracht, dass zumeist solche Mitglieder die Verhandlungen und die Ordnung bei den Versammlungen störten, welche bei Ausübung ihrer Zahlungspflichten am nachlässigsten waren, des weiteren in Anbetracht der Gerechtigkeit, warum sollen Jene ebenso ihre Rechte ausüben können, als Jene, welche ihren Pflichten jederzeit nachkommen? Selbst der Staat entzieht auf diese Zeit jenem Bürger das Stimmrecht, auf welche er seine Steuer nicht gezahlt, was daher dem Staate erlaubt, welcher in erster Linie verpflichtet, darauf zu achten, dass keiner seiner Bürger in der Ausübung seiner freien Rechte beschränkt sei, warum sollte das nicht ebenso bei uns ausführbar sein? Es ist auch bestimmt anzunehmen, dass die Mitglieder pünktlicher zahlen würden, ehe sie sich ihres Rechtes verlustig machen würden, zur Generalversammlung zu kommen, hauptsächlich, wenn Wahlen vorzunehmen sind.

Zu §. 11, welcher die Generalversammlung und das dort ausübende Stimmrecht involvire nach dem 6. Eingang einen neuen Passus als Zusatzbestimmung.

„Bei Wahlen kann man nur mit dem von der Genossenschaftsvorstellung ausgestellten und auf Namen lautenden Wahlzertifikat stimmen.“ Mit dieser Bestimmung wäre der Zweck erreicht, dass nur jene Mitglieder sich an den Wahlen betheiligen könnten, welche hiezu thatsächlich das Recht besitzen, und es könnte nicht, wie bei den letzten Wahlen vorkommen, dass Solche stimmten, welche nur die Geschäftsführer ihrer Frauen, Solche, die schon seit Jahren kein offenes Geschäft besitzen und Solche, welche mit der Einschreibgebühr und den Jahresbeiträgen schon seit Jahren im Rückstande sind und Grund dessen bald von einer Partei, bald von der andern Partei gegen einzelne Stimmen Protest erhoben wurde.

Dieser von mir vorgetragene Antrag wurde von der Generalversammlung sozusagen einstimmig angenommen, selbst auch von Herrn Mezey, als jedoch der Präses den Beschluss ausgesprochen, hat Herr Mezey entweder seine vorschnelle Zustimmung bereut oder hatte er andere Skrupeln, genug, er protestirte nachträglich gegen die Beschlussfassung mit folgender Motivirung: dass dieser Antrag eine Statutenänderung in sich schliesst, letztere aber nicht auf die Tagesordnung gestellt, daher dieser Antrag mit der Statutenmodifizirung auf der nächsten Generalversammlung verhandelt werden möge. Bitte zu entschuldigen, aber Zweck hat es keinen, dass wir es um ein Jahr hinausschieben. Die Versammlung hat mit grosser Majorität den Antrag angenommen, zurückgewiesen kann er daher auch von der nächsten Generalversammlung nicht mehr werden, höchstens im Texte konnten Modifikationen vorgenommen werden, was auch jetzt hätte geschehen können, dann müssen wir ja nicht damit bis zum nächsten Jahre warten, wir können ja eine ausserordentliche Generalversammlung einberufen, welche sich ausschliesslich mit dieser Statutenmodifizirung befassen würde.

Vielleicht hat zur Rücknahme seiner Zustimmung Herrn Mezey der Gedanke geleitet, dass die Vorstehung in diesem Falle Missbrauch treiben könnte, aber das ist meiner Ansicht nach ausgeschlossen, den einerseits sind unsere Zahlungsbedingungen nicht so komplizirt, wie z. B. bei den Steuern, dass nicht jedes Mitglied im Reinen, ob es seine Gebühren entrichtet oder nicht, andererseits steht jedem Mitglied das Recht zu, sich darüber zu informiren und ist es Pflicht der

Vorstehung, hierüber Aufschluss zu geben, ebenso kann dann Niemand in der Erlangung gehindert werden; schliesslich werden und wollen wir auch gar nicht für immer an der Spitze bleiben, uns leitete bei Stellung dieses Antrages nicht der Gedanke, unsere Macht zu verstärken, sondern einzig und allein das Interesse des Gemeinwohles, denn, wenn wir schon die Genossenschaft begründeten und jeder Fachgenosse gesetzlich verpflichtet, dessen Mitglied zu sein und auch von Jedem erhalten, nicht dass die Einen nur die Rechte geniessen auf Kosten der Andern, welche auch die Pflichten tragen.

Es scheint, dass sich Herr Mezey schwer in die Lage, dass seine Macht gebrochen, fügt, und er jede Gelegenheit ergreift, um selbe zurückzuerobern, so hat er z. B. am 15. März im Namen der Genossenschaft eine Kossuth-Feier arrangirt, bei welcher er sich als Genossenschaftspräsidenten liess, so auch jetzt berief er im „Szabad szó“, welches statt ihres eingegangenen Parteifachblattes, wie es scheint, nun zum amtlichen Leibjournal ernannt wurde, eine Versammlung ein, indem er seine Gesinnungsgenossen, welche mit meinem Antrag nicht einverstanden und ihn nicht für gerecht halten, kurz, welche die Ordnung nicht wünschen, zu einer Konferenz geladen. Wie viele dort gewesen, was sie verhandelt, weiss ich zwar nicht, kümmert mich auch nicht, aber charakteristisch für Herrn Mezey bleibt es jedenfalls, dass um sich, d. h. seine Person, nur wieder der Vergessenheit zu entreissen, er sich zum Beschützer der Nichtzahler aufwirft. Das wird uns aber von der Pflicht nicht abhalten, nämlich, dass wir den Beschluss der Generalversammlung Geltung verschaffen.

Réthly Á.

Das Ausarbeiten von Wirrhaar.

Vorgetragen im Klub der Friseur und Perückenmacher Wiens
von Ig. Peiger.

Wirr- oder Ritthaar nennt man die ausgefallenen Haare, welcher Ausfall sich von Zeit zu Zeit bei Damen einstellt, dieselben sind jedoch nur zu minderwerthigen Arbeiten verwendbar. Die Ausarbeitung kostet ungleich mehr Arbeit als das Ausarbeiten von Schnitthaaren, um so mehr, da man viel Zeit aufwenden muss, um halbwegs seine Arbeit belohnt zu wissen, da man sonst nur minderwerthige Längen und viel Abfall erhalten würde, welches Resultat Niemandem erwünscht wäre.

Wirrhaar in ihrem rohen Zustande auszuarbeiten, erfordert daher viel Zeit und Geduld; auch ist dieselbe keineswegs eine reine Arbeit, da hiezu Mehl oder Kleie verwendet wird, wodurch sich das Haar nicht nur leichter bearbeiten lässt, sondern zugleich auch gereinigt wird, wodurch schöne Farben nicht im Geringsten angegriffen werden.

Die Anwendung von Mehl oder Kleie geschieht in der Weise, dass man das zu reinigende Haar in derselben ausreibt, sie dann lose auseinander zupft und dann vorsichtig hechelt, je aufmerksamer man bei dieser Arbeit vorgeht, desto mehr wird dieselbe belohnt werden, was sich insofern zeigt, dass man viel mehr längeres Haar erhält, als wenn man sich des Gegentheils bedient hätte. Sind die Haare ausgehechelt, so werden sie durch die Kartätsche stumpf gezogen, wobei wieder ein Theil von Mehl in derselben liegen bleibt; die Haare werden an der Spitze so ziemlich rein erscheinen, nur der Kopf wird noch Mehl und Unreinheit zeigen, letzterer wird beim zweimaligen Abziehen in die Kartätsche gelegt und das Haar von der Spitze weg abgezogen, dadurch erhält man nun die Haare gänzlich rein und in Längen sortirt; es werden wohl der längsten nicht sehr viele sein, sondern die Mehrheit wird die Länge zwischen 25 und 35 Cm. haben, es lassen sich von diesem Haare auch nur meistens Kordel (Trastelzöpfe) herstellen, welche zu billigen Preisen verkauft werden. Bemerkte muss noch werden, dass bei Wirrhaar oft sehr schöne Farben zusammengestellt werden können, es liegt dies wohl in der Beschaffenheit der Haare selbst, weil bei Wirrhaar Kopf und Spitz durcheinander sogenanntes gestürztes Haar ergeben.

Um das vorstehende Haar in seiner Qualität zu verbessern, kann man dasselbe entwirren. Man versteht unter dem Ausdrucke Entwirren eine mechanische Vorrichtung, um das Wirrhaar Kopf zu Kopf und Spitze zu Spitze zu ziehen, wodurch das Wirrhaar ein gefälliges Aussehen erhält und mehr dem Schnitthaar ähnlich sieht. Bekannt ist es, dass Haare,

wenn sie zwischen den Fingern gerieben werden, sich nur nach ihrer Kopfseite hin bewegen. Der Grund liegt darin, dass jedes einzelne Haar, durch eine sehr starke Lupe betrachtet, mit kleinen Haaren, welche in der Richtung vom Kopfe zur Spitze sich verlaufen, behaart ist. Beweise hiefür lassen sich hiefür auch ohne Lupe anführen. Man nehme eine starke Partie Schnitthaare und fahre mit befeuchtetem Finger in der Richtung von Kopf zur Spitze und man wird finden, dass man glatt über dasselbe hinwegfährt; jetzt nehme man dasselbe Haar, halte es an der Spitze und fahre jetzt wieder von derselben zum Kopfe und man wird jetzt nicht mehr so glatt als vorhin hinwegfahren, sondern es wird sich rau anfühlen. Diese Beobachtung bildet die Grundlage aller Entwirrsysteme, nur die angewendete Art des Reibens und der Stoff, auf welchem gerieben wird, wird ein mehr oder weniger sicheres Resultat ergeben.

Eine der besten und bekanntesten Arten zum Entwirren ist die mit der Hand auf Tuch oder Leder. Das zu entwirrende Haar wird in eine Kartätsche gegeben und eine Hechel angeschraubt, das Haar wird partieweise aus derselben herausgezogen, natürlich muss das Haar gleicher Länge sein, dasselbe wird an einem Ende mit der linken Hand gehalten und mit dem Ballen der Rechten wird das Haar in der Hälfte ihrer Länge durch Hin- und Herreiben auf einem Stoffe verwirrt. Jetzt nimmt man das Haar an der Stelle, wo die Hand die reibende Bewegung gemacht hat und hechelt nach der entgegengesetzten Seite, nach einmaliger Wiederholung dieser reibenden Bewegung und nochmaligem Aushecheln wird das Haar mit beiden Händen an den beiden Enden gefasst und auseinander gezogen und zusammengelegt, auf diese Weise sind alle Köpfe auf eine Seite gezogen, das heisst entwirrt. Es muss jedoch noch bemerkt werden, dass dazu Übung gehört und nur bei fortgesetzter Arbeit jene Fertigkeit erlangt werden kann, die dazu unbedingt nöthig ist.

Ein anderes Verfahren, um Haare zu entwirren, besteht darin, dass man die stumpf gezogenen Haare durch eine sehr enge Nüsschele zieht, wodurch die Köpfe der Haare in derselben hängen bleiben; dieses wird so lange fortgesetzt, bis keine Haarwurzel mehr zu sehen ist. Auf diese Weise werden wohl die Haarwurzel verschwinden, doch sind die Haare keineswegs rein entwirrt, denn solche Haare, die keine Wurzel besitzen, werden in der Nüsschele nicht hängen bleiben, dieselben werden daher nur scheinbar entwirrt sein.

Nachdem die Haare auf eine oder andere Art entwirrt sind, werden dieselben mit gleichen Farben meliert und in Pakete gebunden, sollten jedoch schlechte Farben vorhanden sein, so müssen dieselben, wie in voriger Nummer beschrieben, gefärbt werden.

Mit diesem wäre das rohe Ausarbeiten der Schnitt- oder Wirrhaare erledigt und ich werde nicht ermangeln, im nächsten Artikel die weitere Verarbeitung der Schnitt- und Wirrhaare zu besprechen. Dazu gehören noch das Krausen der Toupet-, Locken- und Frisethaare, sowie das Ondolieren oder Wellen der Haare, bis sie ihre Verwendung zu fertigen Haararbeiten finden können. Im Vorstehenden sind nur die Vorarbeiten zu suchen, welche, je exakter sie betrieben werden, umso besser sich später werden bearbeiten lassen; es empfiehlt sich daher, nicht so oberflächlich über dieselben hinwegzugehen, sondern mit Sorgfalt die Bearbeitung vorzunehmen.

Bemerkungen.

Nach den Feiertagen in Winterszeit*) hat der Mensch viel Musse zum Nachdenken und es macht ihm Vergnügen, wenn sich ihm ein Gegenstand dazu bietet, nicht als wenn sich im Häuslichen nicht genug finden würde, aber eben, um sich von diesen zu befreien, befasst man sich in dieser Zeit mit den gemeinsamen Angelegenheiten.

Mit Vergnügen empfang ich die Probenummer unseres reorganisirten Fachblattes, dessen Inhalt meiner Ansicht nach den Beweis geliefert, dass es auch für die Zukunft den früheren Titel „Unsere Interessen“ verdient hätte.

Besonders zwei Artikel erregten mein Interesse: der von Jászberény und derjenige meines Collegen Herrn J. Hermann.

*) Der vielen uns eingesendeten Manuskripte wegen konnten wir denselben erst in jetziger Nummer Raum geben.

Der Jászberényer wirkt im ersten Augenblick verblüffend, aber nach einigem Nachdenken kommt er einem lächerlich vor, dass es noch Menschen gibt, die sich selbst Feind sind; denn wenn ein Mensch bei den jetzigen Verhältnissen, wo die Auslagen mindestens dreimal so hoch sind, als vor 20 Jahren, für seine Arbeit nur die Hälfte so viel verlangt, als unsere Vorfahren schon vor 50 Jahren bekommen haben, der kann nur sich selbst der grösste Feind sein. Nach meiner einfachen Berechnung — welche ich in obenerwähnter Zeit gethan — kam ich zu dem Resultat, dass sich unser Patent-(?) Konkurrent sehr stark verrechnet hat, denn dass Jemand bei solchen Preisen existiren kann, halte ich für ganz unmöglich, was ich mit folgendem Zweimalzwei am besten nachweisen möchte. Den geehrten Herrn seine Auslagen nach bescheidenstem Masse berechnend, benöthigt er für Zins, Geschäftsregie, einen Gehilfen, und wenn die Lebensweise in Jászberény sich noch so billig stellt für den Haushalt, jährlich zusammen 1000 fl.; wenn sich nun 333 solche Kunden treffen sollten, welche sich wöchentlich einmal gut und modern frisiren und rasiren zu lassen wünschen, macht das erst eine Einnahme von 999 Gulden, davon 1000 Gulden abzuziehen ist unmöglich, sondern bleibt 1 Gulden Defizit; doch Spass bei Seite, ich glaube kaum, dass in Jászberény oder auch anderwärts Jemand so viel Abonnenten zusammenbringen könnte, und wenn auch, was mich zwar verwundern möchte, könnte er das mit einem Gehilfen bestreiten? Ich glaube kaum.

Zu dem sehr interessanten Artikel meines Freundes und Kollegen Hermann bemerke ich Folgendes: Wenn dieser Artikel früher geschrieben worden wäre, stünden wir der Abhaltung des II. Landeskongresses schon bedeutend näher; die Gleichgiltigkeit der Kollegen finde ich aus diesem Grunde gerechtfertigt, dass nach der Resultatlosigkeit des I. Kongresses der Aufruf zur Abhaltung eines zweiten, mit einem so arseligen und nicht motivirten Programm erfolgt ist, dass wir Provinzler uns nicht für die Sache interessiren konnten. An dem ersten Landeskongress haben sich von Stuhlweissenburg fünf Fachgenossen betheiligt, welche meine Wenigkeit dazu veranlasste, ich machte auch jetzt wieder den Versuch sie zur Betheiligung zu animiren, aber leider ohne Erfolg, denn erstens glauben sie nicht, dass er von Erfolg begleitet sein wird, zweitens interessirte sie nicht das Programm, denn wir können uns z. B. nicht vorstellen, wie die Abonnementkarten im ganzen Lande geregelt werden könnten? Wenn aber, wie es Herr Hermann beantragt, jeder einzelne Programmpunkt gehörig erklärt worden wäre, hätten sich wahrscheinlich viel mehr für den Kongress interessirt; das wäre aber auch jetzt noch nicht zu spät; ich wende mich daher mit der Bitte an das geehrte Zentral-Exekutivkomité, sie möge das Programm des II. Landeskongresses in obenerwähnter Fassung zum zweiten Male aussenden*), d. h. nicht so trocken wie das erste Mal, sondern jeder Punkt erklärt, wie er am besten gelöst werden könnte, dann könnten wir zuhause über die Sache nachdenken, gegenseitig unsere Meinung austauschen und nöthigenfalls unsere Ansichten und Meinungen im Fachblatte ventiliren.

Nun schliesse ich meinen Artikel, die Worte meines Freundes Hermann apostrophirend: befassen wir uns mit dem im Jahre 1895 abzuhaltenden Landeskongress.

Stuhlweissenburg, den 7. Jänner 1895.

Ludwig Barna.

Wir ersuchen unsere geehrten Abonnenten bei dem Einkauf ihrer Bedarfsartikel unsern Inserenten den Vorzug zu geben.

Kiadóhivatali üzenetek.

G. B. Kunhegyes. Sem az ajánlott levelét, sem a beküldött pénz átvételét eltagadni szándékom nem volt, tehát nem annak tulajdonítandó, hogy a lapot nem kaptam, innen az rendesen el lett küldve, kell hogy a postán legyen a hiba.

Többeknek, melyek a versenyfésülésen részt vettek. Az oklevelek még eddig senkinek sem lettek átadva, azon egyszerű okból, mivel még mostanáig sem készülték el.

Nyilvános köszönet. Wellinger János volt szaktársunk nyomorban maradt családjára részére Burpich János úrtól mint a „Neue Wiener Friseur-Zeitung“ gyűjtését 9 frt 50 krt átvettünk, melyért a család nevében ezennel köszönetet nyilvánítottunk.

A kiadóhivatal.

*) Ist bereits geschehen.

Helyeszközlő rovat.

(Ezen rovat alatt a munkást kereső főnökök és a munkát kereső segédek hirdetésait 20 szöveg 50 krral s ezen felül minden további szót 4 kr-ért közlünk, dőlt betűvel 8 kr-ért. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal naponként d. e. 10—12. Csakis bélyeg beküldése mellett adunk írásbeli feleletet. Előfizetők részére a kerestetik és ajánlkozik rovat díjtalanul áll rendelkezésükre).

Ajánlkozik.

A főváros több elsőrangú üzleteiben működött *fodrász-segéd* igényeinek megfelelő állást keres. Állását rögtön elfoglalhatja. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal nyújt.

Fürdőhelyiségben mint segéd, esetleg bérlő óhajtana egy pesti üzlettulajdonos alkalmazást nyerni. A fővárosi üzlete azonnal eladó. Levelek „Fürdőhelyiség“ czime alatt a kiadóhivatalba czimzendők.

Kerestetik.

Egy jó segéd kerestetik, ki a borotválás és hajnyírásban tükéletes. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Ügyes *fodrász- és borbélysegéd*, havi 14 frt fizetés és teljes ellátás mellett, üzletemben alkalmazást nyerhet. Drugovits Gyula fodrász. Szombathely, Vasmegeye, Uri-uteza 1. sz.

Ügyes *segéd* azonnal alkalmazást nyer üzletemben. Fizetés 8 frttől feljebb és teljes ellátás. *Tóth Béla* fodrásznál Török-Szent-Miklóson.

Ügyes *segéd* azonnal beléphet üzletemben. Fizetés 8 frt és teljes ellátás. *Joszt Mihály* fodrásznál Jászberényben.

Egy ügyes jó modorú *fodrászsegéd*, mely jól borotválni és hajat nyírni tud, azonnal alkalmazást nyerhet. Fizetés 10—12 frt, reggeli, ebéd, lakás, vacsora nélkül *Petró László* fodrásznál Kolozsvárott.

Eladás.

Egy jó forgalmú előkelő *fodrász-üzlet* megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz czimzendők.

Vidéki városban egy 20 év óta fennálló *borbély- és fodrászüzlet* 120 előfizetővel, haláleset miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy *borbély- és fodrász-üzlet*, 18 ezer lakossal bíró városban, havi bevétel 110 frt, évi boltbér 60 frt, eladási ár 300

forint, készpénzfizetés mellett azonnal eladó. Értekezni lehet *Grünzweig Péternél*, Hajdú-Nánáson.

Felelős szerkesztő: *Breitfeld Alajos*.

Főmunkatársak: *Joszt Péter, Réthly Árpád*.

Belmunkatársak: *Dankovszky István, Biber Károly, Pásztory János, La Roche Ferencz, Breitfeld Andor, Fogel Mátyás, Flesch Péter, Kászonyi Lajos, Bak Sándor, Leichter Lipót, Kalamenovich Géza, Herrmann János és Horváth Ferencz*.

A kiadóhivatal felelős vezetője: *Réthly Árpád*.

A német részért felelős: *Joszt Péter*.

!!Non plus ultra!!

Draskóczy-féle sz.-fehérvári borotváló szappan 1 kilogr. ára 50 kr.

Főraktára:

Bak Sándor fodrásznál,
Budapest, VIII. ker., kerepesi-út 25. szám.
Minta bérmentve küldetik.

Bécs 1873.
Bécs 1888.

Tömör borotváló-szappan

Philadelph. 1876.
Stockerau 1884.

természetes jó illatú és legjobb minőségnek elismert sok fodrásznál használatban; körülbelül 14 db különként préselve 46 kr. kilója, továbbá *Hygiea* családi pipere-szappan (1 tuczat, 4 skatula 3 darabonként 2 frt, viszonteladók részére lényeges árengedménnyel), orvosi tekintélyek által mint elsőrangú különlegesség ajánlva, azonkívül különböző finom pipere-szappanokat ajánl

WEINECK IGNÁCZ,

csász. és kir. szabad. Stearingyertya-, szappan- és illatszergyár
Stockerauban.

Raktár: Bécsben, I., Grünangergasse 12.

Minták ingyen és bérmentve. — 5 kilós csomagok utánvét mellett küldetnek.

!!Fodrász urak szives figyelmébe!!

Angol műköszörűs Londonból

WESZELY ISTVÁN ÉS TÁRSA

műszerészeknél

Budapest, IV., Múzeum-körút 37. sz.

London egyik legelső munkását mindennemű köszörülések teljesítésére szives figyelmükbe ajánljuk.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan, utánvétellel eszközöltetnek.

SOK PÉNZT

kerestek megbízóink utóbbi időben a tőzsdén az általunk ajánlott tőzsdei **értékpapírok vásárlásával**. — A várható további gyors árfolyam-emelkedésre tekintettel megbízásokat mérsékelt fedezettel elvállalunk. **Pénzváltókra, házak, birtokokra** és gyárakra 7%-tól 9%-ig a teljes becsértéig. — Örökségek, hagyományok és hasznélvezetekre gyorsan eszközölünk kölcsönöket és vételleket. — Valamint **katonai házassági óvadékokat** és hitbizományokra kölcsönöket szerzünk. — Házak, háztelkek, birtokok és nyaralókat eladunk és eszerélünk.

RITTER ÉS TÁRSA

tőzsdei és kereskedelmi bizományi üzlet.

BUDAPEST,

VIII., Röck Szilárd-utca 8. szám.

Színházi parókák

különböző szín és alakban szortirozva, kitünő kivitelben, tuczatja 45–60 márka.

Szakállok minden alakban legolcsóbb árban.

Színházi paróka-tüll

fekete, barna, sziürke és fehér színekben, méterje 1 márka 50 fillér.

Parókaszalag darabonként 40, 50, 60 fillér.

Imitáció-crepp, kilója 10 márka; **szakáll-pamuk**, kilója 7 márka 50 fillér.

Parókák és szakállak pamukból.

Paróka-fafejek arczczal 5 márka, arcz nélkül 4 márka 50 fillér.

Haj minden színben és minőségben legolcsóbb ár mellett.

A fodrász- és borbély-szakmához tartozó eszközök és eladási cikkek dús választékban raktáron vannak.

Teljes üzleti berendezések.

Nagy raktár a foghúzáshoz szükségeltető műeszközökben.

MÜLLER M. SÁNDOR

Dresda, Marschallstrasse 20

hajkereskedés és gyár mindennemű hajmunkákból.

ZAORAL JÁNOS mű-völgy-gőzköszörüldéje VIII., Baross-utca 1.

Ezennel bátorkodom szíves tudomására hozni, hogy Budapesten, VIII. ker., Baross-utca 1. sz. alatti házban, már 14 év óta fennálló különleges borotva mű-köszörüldémet nevezetesen megnagyobbítottam, s ez által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden hozzám küldött munkákat nyolcz nap alatt a t. vevőim és megbízóim teljes megelégedésére végzem és szállítom. T. vevőimnek eddigi partfogásáért köszönetet mondva, gyors, pontos és lelkiismeretes munkámmal igyekezni fogom bizalmukat kiérdemelni és jövőben is irányomban fenntartani.

Zollner György
utóda.

ZAORAL JÁNOS
műköszörűs.

Szabó Pál
utóda.

Budapest, VIII. kerület, Baross-utca 1. szám.

A raktáromon lévő borotvák és ollók árjegyzékének kivonata:

Borotvakéseim a leghiresebb angol és német gyárakból saját völgy-fél, völgy és francia köszörüléssel.

Johson 7 csillag	Joseph Eliots.	Solingeni német gyártmányú	P.—K. garantirt — Silver Stel:
Pipa Georg Wostenholm & Sohn	John Weillfor.	borotvák saját nevemmel:	33. szám
Bengall	Frídrike & Reinolds.	41. szám,	49. "
Wolf Korona	Wade & Buscher.	24. "	58. "
S. Pearson & Comp. (Szárnya jel.)	Joseph Dodyers & Sohn.	25. "	
John Barber (Körző jel.)		10. "	

A fent jelzett angol késeket a következő árakon szállítom:	Ugyanaz egész finom:	A fent jelzett késeket a következő árban szállítom:	Köszörűs Bengall-késeket:
Keskeny 1.50	Keskeny 2.—	Keskeny 1.80	Keskeny 2.—
Széles 1.70	Félszéles 2.10	Félszéles és széles drbja 2.—	Félszéles 2.20
	Széles 2.20		Egész széles 2.50

Magánhasználatra borotvákat 1 frittól kezdve 3 firt 50 kr.-ig fekete nyéllal. — Elefántesontnyelűek 3 frittól kezdve 8 firtig darabjait.

Fodrász hajnyíró-ollók. Francia minta legjobb angol aczélból.
J. A. Henkels. Német gyártmányú és W. Glauberg pipa-jellel.

Szakállvágó ollók 1 forinttól 1 forint 80 krajczárig.

Olajkővek valódi belga 1.50-től 5 firtig. Fenő szijak és gummik 1 forinttól 2.50-ig. Kézi fenő szijak 60 kr. darabja.

Köszörülési árak:	új kés	vastag vagy kitörött	nehéz formátlan	60 kr.	70 "	80 "	1 firt —	szélesbet keskenyre	új él	hajvágó olló köszörülése	1 firt — kr.	— " 30 "	— " 30 "
-------------------	--------	----------------------	-----------------	--------	------	------	----------	---------------------	-------	--------------------------	--------------	----------	----------

Minden e szakmába vágó cikkek megrendelését pontosan és jutányos árak mellett eszközölhetem.

Prämiirt
Ehren-Diplom u. gold. Medaille
Paris 1889.

Erster Preis goldene Medaille.
Wien, Rotunde 1894. Nähr- und
Wehrausstellung.

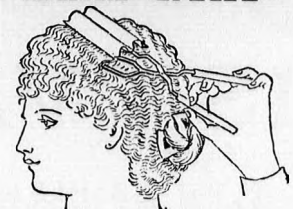
Die sensationellsten Erfindungen zum Selbstfrisiren der neuesten Wiener und Pariser Mode-Frisuren.

Dreitheiliger Kamm
à fl. 1.50.

Moderne Frisur mit drei-
theilig. Kamm ohne Daar-
nadel zum Selbstfrisiren.

k. u. k. Patente
und in allen Staaten.
Sans-Gêne

Haarwellen-Eisen

pr. St. m. einer Welle fl. 1.50.
doppeltiger Welle fl. 2.50. Laut
Protokoll anerkannt u. belobt v.
der Wiener Friseur-Schule.
Die Presse verleiht sich damit An-
leitung der neuesten Mode-Frisuren.
Verandt der Nachnahme.

Schopf-Mode-Frisur-
stamm. Kleinste u. ge-
eignet. Daarunterlage.
fl. 1.20. — Ansicht
d. eingebundenen Wellen-
nadeln, um auf faltren
Weg d. schönst. Wellen
selbst zu erzeugen.

1 Stück
Wellenwädeln fl. 1

Warnung: Fälscher meiner Artikel wurden bereits gericht-
lich bestraft. Auf jedem Stücke muß der Stempel "F. Janik's Patent" sein.
Sobien ist erschienen mein illustriertes Lehrbuch zur gründlichen Erlernung
des Damenfrisirens mit besonderer Berücksichtigung der neuesten Wiener, Pariser
u. engl. Modefrisuren, Saison 1895, nebst Costüm-, historischen Theater- u.
Nationalfrisuren. Preis 2 fl. Erfinder und Herausgeber

F. JANIK, Wien, 1. Bezirk, Freisingergasse Nr. 3,
1. f. Hof-Damen Friseur, Champion im Wiener Preis-Mode-Frisiren. 240

Unentbehrlich für jeden Friseur!

besonders für solche, welche keine Gelegenheit haben eine Fachschule
zu besuchen, ist das vom ersten Wiener Damenfriseur heraus-
gegebene reich illustrierte Lehrbuch zur gründlichen Erlernung
des Damenfrisirens mit besonderer Berücksichtigung der
neuesten Wiener, Pariser und engl. Modefrisuren Saison
1895 nebst Costüm-, historischen Theater- und National-
frisuren. Preis des Buches 1 fl. 50 kr. Verandt gegen Ein-
sendung des Betrages.

Zu beziehen durch den Herausgeber und Verleger

Franz Janik,

Hof-Damenfriseur, erster Meister im Preis-Damen-Modefrisiren,
Wien, I., Freisingergasse 3.

A MAGYAR MECHANIKAI KEFEGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

BUDAPEST, IX. kerület, Lónyay-utca 17. szám.

Ajánlja szabadalmazott gépekkel gyártott

fodrász - hengerkefét, hajkefét és kézi seprűt.

Alapítva 1873-ban.

MUNDIL ANTAL

Bécs, V., Kettenbrückengasse 17.

Ajánlja különlegességi műhelyét finom hajnyíró gépek és
műszeri munkák elkészítésére.

Elromlott gépek, valamint egyéb eszközök jutányosan jótállás
mellett javíttatnak. Hasznavehetetlen gépek megvételnek.

MOTSCH A. és TÁRSA

Bécs, I., Lugeck 3.

finom illatszerek gyára.

Különlegességek a fodrász urak figyelmébe ajánlva :

- 460—461. Eau de Quinine tuczatja 9.60, 4.80.
227—228. Pomade Brillantine tuczatja 2.40, 1.20.
270—272. Pomade Hongroise tuczatja 2.70, 1.50, 1.20.
280—281. Cosmétiques tuczatja 1.80, 1.20.
295. Gyanta-viaszkenőcs tuczatja 1.80.
420—422. Bay Rum tuczatja 4.20, 6.—, 8.40.
425. Eau Athénienne tuczatja 4.20.

Továbbá dús választék mindennemű rizspor, fogszerek, folyékony
brillantink, mandolakorpa ibolyaillattal és a legújabb illatszerekben.

Himmelsdorfer J.

borotva öblös köszörűdéje és aczelárú raktára.

Alapítva 1863.

Bécs, VI., Magdalenenstrasse 8,
a Theater a. d. Wien épületében.

Ajánlja hajnyíró ollók, valódi angol borotva és minden
ezen szakba vágó cikkekkel dúsan felszerelt raktárát. Köszörü-
lésre beküldött borotvák jótállás mellett a legrövidebb idő alatt
a legjobban köszörültetnek.

Pontos árjegyzéket kívánatra ingyen és
bérmentve küldök.

A legjobb és legtartósabb fodrász- forgószéket

legolcsóbb ár mellett

készít

NEKOLA JÓZSEF,

asztalos-mester,

BÉCS,

XV. Karmeliterhofgasse 6.

Borotváló-szappant,

első rendűt, ajánl és szét-
küld 5 kilós postacsomagok-
ban 2 ftr 40 krért minden
postaállomásra, díjmentesen és
utánvétellel a

Benker József-féle

szappan-gyár

St.-Pölten, Alsó-Ausztria.

Mintát díjmentesen.

HELLER JÓZSEF

aczelárús és műköszörüs

MÜNCHENBEN, RUMFORDSTRASSE 1a.

Ajánlja dús raktárát, valódi angol öblös borotvát, sebészeti eszközeit, valódi
angol Skidmore-féle foghúzóit, francia és német hajvágó-ollóit, különösen valódi
Hamon-Modell-hajvágó-ollóit Charles de Pierrontól Párisban. Barigand-féle haj-
vágó-gépet. Egészen új találmányú Loreley hullám-vasait (szabadalmazott),
Heller J. féle cs. és k. szabadalmazott és törvényileg védett mechanikai fejtartók.
Különféle berendezésű eszközöket fodrászok és borbélyok részére. Heller J. féle
mechanikai hengerkefét, aczel- és kés-
neműt, vízerőre berendezett mély- és
műköszörűdéjét. A legjobb ajánlatok és
bizonyítványokkal kitüntetve. Képes ár-
jegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Alapított 1870-ben.

Finom és öblös köszörűde

Richter Zsigmond utóda

NOVÁK VINCZE

Bécs, I., Renggasse 16.

Ajánlja hajnyíróollók, valódi angol borotva és minden e
szakba vágó cikkekkel dúsan felszerelt raktárát.

Köszörülésre beküldött borotvák jótállás mellett a
legrövidebb idő alatt a legjobban köszörültetnek.

Pontos árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

LE ROSIER
francia czég
egyedüli képviselője.

LE ROSIER
francia czég
egyedüli képviselője.

DANKOVSKY ISTVÁN

illatszergyára és dús nagybani raktára

MINDEN LÉTEZŐ ANGOL ÉS FRANCZIA ILLATSZER ÉS PIPERÉBEN.

Továbbá dús választéka

az összes fodrász-berendezési cikkeknek nagybani árak mellett.

BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 4. SZÁM (WURM-UTCZA SARKÁN).

Az illatászatban szükségelt cikkeim olyannyira megnyerték sok bel- és külföldi híres szakember dicsőretét, hogy bátran nélkülözhető a sok vámmal és portóval összekötött külföldi illatszert és hajmosóvizet.

Különlegességeim :

Eau de Cologne, Eau de Quinine, Eau de Portugal, Champong, Eau Tonique, Eau vegetale, Vinaigre de Toilette.

ROB GREENSILL-féle specialitások, úgymint: Salicyl szájvíz, fogpor és fogpép.

Viaszkhajkenőcsök, Hajfestőszerek, Brillantinek, Bajuszpedrők, Bandolinek, Vinaigerek, Toilette-szappanok, Aetherikus olajok.

Nagybani hajkereskedésben és gyáramban kapható minden néven létező nyers és levágot haj tetszés szerinti színekben, továbbá egészen kész hajmunkák, úgymint: Hajfonatok, női hajválasztékok, színházi parókák haj- és pamutból. — Utczai parókák nők és urak számára, vagyis félparókák. Hajfonó-munkák, úgymint: karpereczek, lánczok, csokrok legnagyobb választékban. A fodrászathoz szükségelt eszközök és cikkek közül legmelegebben ajánlhatók: **Valódi angol gerebenek, úgyszintén kartácsok, hajfodorító-vasak, hajsütő és sörtetisztító-gépek, fodrászfésűk, borotvák és ollók, fodrász- és hengerkefék, parókafejek, pipere-berendezések stb.** — Francia **BARIQUAND-féle** kitünő hajvágó-gépek 3 m. 7^m, 10^m, vágóhosszal két nikkel-fésűvel drbja 5 frt. Bariquand szakállvágó-gép 1^m vágóhosszal 3 frt 50 kr. Ugyanaz: amerikai rendszer szerint két nikkel-fésűvel 6 frt és szakállvágó-gép 4 frt. Valódi amerikai **Brown és Sharpe-féle** hajvágó gépek nikkelezve 1^m vágóhosszal 5 frt, 3^m vágóhosszal 5 frt 50 kr., 6^m vágóhosszal 6 frt, 10^m vágóhosszal 6 frt 50 kr. Legjobb minőségű hamburgi szappan, mely eddig Magyarországon még nem vala bevezetve; kilója 60 kr. **Kettős arczfecskendő drbja frt 1.-, 1.50, 1.70.**

Nagybani raktáram

1894. augusztus 1-én az osztrák-magyar-bank épületéből József-tér 2. sz. a szomszédházba: V., József-tér 4-dik szám alá (Wurm-utca sarkán) helyeztetett át, hol egy Mezzanin felépítése segélyével tetemesen bővített nagybani raktárral bátran versenyezhet a kül- és belföld legnagyobb czéggjeivel úgy illatszerekben mint fodrász-berendezési cikkekben.

A vegyészeti rovatban között tárgyak raktáramban mindenkoron kaphatók.

➡ Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. ➡